

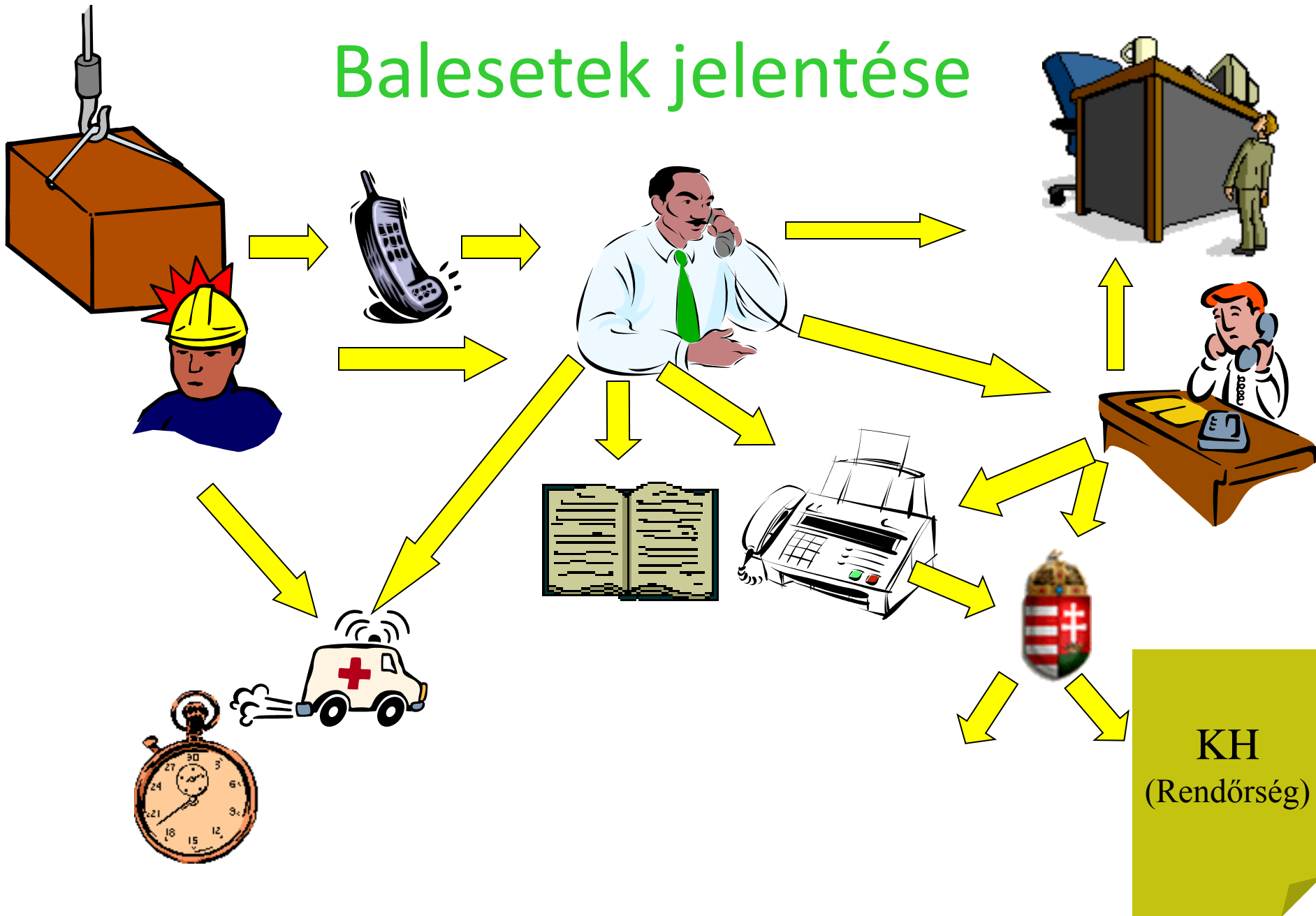
**Üzemi baleset, sérülés (kvázi-,
úti-, üzemi baleset), jelentési
kötelezettség, kivizsgálás,
kártérítés**

Előzmények

Lássuk mi eredményezi az üzemi baleseteket!

A figyelmetlenség ára!

Balesetek jelentése

KH
(Rendőrség)

Balesetek jelentése

- A dolgozó az elszenvedett legkisebb sérülést, rosszullétet, munkabalesetet köteles azonnal jelenteni a **munkahelyi vezetőnek**.
- A sérült, illetőleg a balesetet észlelő és/vagy arról tudomást szerző személy köteles a balesetet a munkát közvetlenül irányító vezetőnek jelenteni.
- Minden üzemi balesetet ki kell vizsgálni!
- 1-3 nap, illetve a 3 napot meghaladó!

Baleset

- **Baleset:** az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, mely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy rövid idő alatt következik be, és sérülést, mérgezést vagy halált okoz.
- **Munkabaleset:** az a baleset, mely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy összefüggésében éri, (a sérült közrehatásának mértékétől függetlenül).

Balesetek jelentése

- A sérült dolgozó munkáját közvetlenül irányító vezető minden tudomására jutó balesetet köteles haladéktalanul továbbjelenteni a baleset kivizsgálására jogosultnak.
- A balesetet észlelő, illetőleg a sérült munkahelyi vezetője köteles legelőbb intézkedni a sérült egészségügyi ellátására, gondoskodni a baleseti helyszín megőrzéséről a vizsgálatot végzők megérkezéséig.

Kvázi (majdnem) baleset

Olyan esemény, mely a körülmények szerencsés alakulása folytán, személyi sérüléssel nem jár.

Úti baleset

- Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

Munkabaleset

- A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

A baleset súlyossága

- Könnyő sérüléstokozó,
- súlyos,
- halálos.

Súlyos az a munkabaleset, amely

- a) a sérült halálát (halálos munkabaleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított egy éven belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette), magzata vagy újszülöttje halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását;

Súlyos az a munkabaleset, amely

- Az előzőek értelmében,

ha pl. a munkabaleset következtében kórházba kerülő munkavállaló a kórházi ellátása során embólia miatt elhalálozik.

Súlyos az a munkabaleset, amely

- b) valamely érzékszerv (vagy érzékelőképesség) és a reprodukációs képesség elvesztését, illetve jelentős mértékű károsodását okozta;
- c) orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;
- d) súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjá nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek);
- e) beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.

Üzemi baleset

- Az egyes balesetek között lényeges különbségek vannak, melyek a kártalanítás, a táppénz és egyéb jogok és kötelességek tekintetében jelentősen eltérnek egymástól.
- Egy munkavégzéssel összefüggő baleset alapvetően lehet munkabaleset, illetve üzemi baleset, vagy a kettő egyszerre.

Üzemi baleset

- A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. Törvény (továbbiakban: Ebtv.) az egészségbiztosítás, szolidaritás szempontjából minősíti a baleseteket, a következők szerint:
- Ebtv. 51. § (1) Baleseti ellátás üzemi baleset vagy foglalkozási betegség esetén jár.
- (2) Baleseti ellátásként a sérültet baleseti egészségügyi szolgáltatás, baleseti táppénz és baleseti járadék illeti meg.

Üzemi baleset

- Ebtv. 52. § (1) Üzemi baleset az a baleset, amely a biztosítottat a foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben, illetőleg munkába vagy onnan lakására (szállására) menet közben éri. Üzemi baleset az is, amely a biztosítottat közcélú munka végzése vagy egyes társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során éri.

Üzemi baleset

- (2) A társadalombiztosítási ellátás igénybevétele során bekövetkezett balesetek közül üzeminek az számít, amely a biztosítottat keresőképtelenségének vagy rokkantságának (munkaképesség-változásának) az elbírálása céljából elrendelt, illetőleg a keresőképesse váláshoz szükséges egyéb orvosi vizsgálaton vagy kezelésein történt megjelenésével összefüggésben érte.

Üzemi baleset

- Foglalkozási betegség az a betegség, amely a biztosított foglalkozásának a különös veszélye folytán keletkezett.
- Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, üzemi baleseten a foglalkozási betegséget, üzemi baleseti sérültön a foglalkozási betegségben megbetegedettet is érteni kell.

Nem üzemi baleset

- b) munkahelyi feladatokhoz nem tartozó engedély nélkül végzett munka, engedély nélküli járműhasználat, munkahelyi rendbontás során, vagy
 - c) a lakásról (szállásról) munkába, illetőleg a munkából lakásra (szállásra) menet közben indokolatlanul nem a legrövidebb útvonalon közlekedve, vagy az utazás indokolatlan megszakítása során
- történt.

Nem üzemi baleset

- (2) Az, aki sérülését szándékosan okozta, vagy az orvosi segítség igénybevételével, illetőleg a baleset bejelentésével szándékosan késlekedett, az egészségbiztosítás baleseti ellátásaira nem jogosult.

Nem üzemi baleset

- Amennyiben egy baleset szervezett munkavégzés során éri a munkavállalót, az alapvetően munkabaleset. Amennyiben ez a munkavállaló pl. engedély nélküli tevékenysége során (pl. ebédre elszökés) történik, akkor a baleset nem üzemi baleset, ellenkező esetben igen.

Üzemi baleset

- Emellett azonban marad munkabaleset, hiszen a munkáltató kötelessége felügyelni a munkavállalót. Amennyiben a munkáltató ebédszünetet engedélyez és kijelöli annak elfogyasztásának helyét, akkor az ebédidőben történő baleset munkabaleset és üzemi baleset is, de ha nem jelöli ki a helyet, akkor nem munkabaleset, de üzemi baleset (kivéve, ha az ebédből visszafelé, alkoholos befolyásoltság miatt történik a baleset).

A munkavállalók teendői baleset esetén

- Elsősegélynyújtás és indokolt esetben a mentők értesítése (indokként szolgál, ha a sérült azonnali egészségügyi ellátásra szorul és rossz megérzésünk támad, bizonytalanok vagyunk)
- A sérült, illetőleg a balesetet észlelő személy köteles a balesetet a munkát közvetlenül irányító személynek haladéktalanul jelenteni. (Mvt. 66. § (1))
- A helyszín biztosítása további intézkedés (a baleset kivizsgálása) lefolytatásához

Munkabalesetek

A munkabalesetek súlyosság szempontjából három kategóriába sorolhatók.

- **I. munkaképtelenséggel nem, vagy legfeljebb 3 napig tartó munkaképtelenséggel járó balesetek.**
- **II. három napot meghaladó munkaképtelenséggel járó balesetek**
- **III. súlyos munkabalesetek.**

FONTOS!

- Fontos szabály, hogy valamennyi munkabalesetet ki kell vizsgálni, ide tartoznak az ún. kvázi-balesetek is. Utóbbi olyan esemény, amelynek során egészségkárosodás, kár, sérülés vagy egyéb veszteség nem történik, de történhetett volna.
- A munkáltatónak valamennyi munkabalesetet nyilvántartásba kell venni (az Mvt. 64 § (3) és a Vhr. 5 § szerint), és még a kvázi-balesetek esetén is az újbóli előfordulás ellen megelőző intézkedést kell tennie.

FIGYELEM!

- Sokszor a munkavállaló és a munkáltató részéről is tapasztalható, hogy a kisebb sérüléseknek nem tulajdonítanak jelentőséget, pedig a nem kellően szakszerű ellátás, gyógyítás komoly következményekkel járhat még egy apró sérülés esetén is.

Szabályozás

- Mivel jogszabály nem rendelkezik az I. kategóriába eső munkabalesetek kivizsgálásáról, így annak szabályozása a munkáltatónak a belső eljárásrendjében (pl. MVSZ-ben) ajánlott rögzíteni.
- A munkabalesetek kivizsgálása minden esetben szakfeladat, a munkavédelmi megbízott, illetve a foglalkozás-egészségügyi orvos feladata.

Elsősegélynyújtás

- A mentők telefonszáma **112, 104.**
- Megkereséskor a hívó mondja el:
- MI TÖRTÉNT
- HÁNY SÉRÜLT VAN
- A HELYSZÍN PONTOS ADATAIT
- MEGKÜZELÍTÉSI LEHETŐSÉGÉT
- SAJÁT NEVÉT, CIMÉT AZ ESETLE-GESEN VISSZAHÍVHATÓ TELEFONSZÁMOT.
- Lehetőség szerint a hívó adjon tájékoztatást a baleset körülményeiről, súlyosságáról.
- Kevésbé ismert területen nevezzen meg egy tájékozási pontot és küldjön oda valakit aki a mentőket várja.

Elsősegélynyújtás

A segélynyújtás általános szabályai

- Helyes, határozott fellépés. Hat a környezetre is, elejét veheti a pániknak, hibás intézkedésnek.
- Együttérzés. A sérült, beteg emberrel úgy foglalkozunk mint hozzánk tartozóval.
- A tájékozódást a segélynyújtás szempontjai irányítsák. Az elsősegélynyújtó ne foglalkozzon rendészeti, műszaki, bűnüldözési tényezőkkel.
- Kapkodásmentes, pontos munka. Csak az tud precízen dolgozni, aki nem siet el.
- A sérült és saját magunk biztonságba helyezése. Újabb baleset megelőzése érdekében a sérültet minél előbb távolítsuk el a veszélyeztetett környezetből.

Az elsősegélynyújtás teendői

- A sérült, beteg ember lefektetése, leültetése.
- A ruházat meglazítását mindig a nyakon lévő ruhadarabbal kezdjük. Meglazítandó a ruha a sérült testrészen is.
- A helyszínen a balesetes szempontjai az elsők. Óvakodjunk az esetleges nyomok felesleges összezavarásától, eltüntetésétől.
- Az elsősegélynyújtó csak olyan feladat végzésére vállalkozzék, melyet biztosan meg tud oldani.
- A további segítségről való gondoskodás. Orvos, mentők, üzemápolónő, magasabb képzettségű elsősegélynyújtó hívása. Tilos a sérültet arra alkalmatlan járművel továbbszállítani! Időveszteség árán is be kell várni a mentők megérkezését.

Foglalkozási ártalmak

- fizikai ártalmak (zaj, rezgés, sugárzás)
- - munkafolyamat pszichikai hatása
emberi szervezet egyoldalú
igénybevételéből származó ártalmak
- vegyi ártalmak
- munkahelyi klíma
- fertőzési ártalmak
- porártalmak

Foglalkozási ártalom

- Foglalkozási ártalom a munkahelyen, a munka környezetében fellépő, a dolgozóra ható káros hatás, amelyet az ember maradandó egészség károsodás nélkül el tud viselni. A foglalkozási ártalom tartós, hosszabb idejű hatása miatt a foglalkozással összefüggésbe hozható betegség alakul ki.
- Az emberi szervezet többnyire ellenáll, illetve alkalmazkodik egy-egy munka, vagy munkakörnyezet hatásaihoz.

Fizikai terhelés

- A fizikai terhelés a munkavégzés következménye, amelyek során a szervezet energiát ad le.
- Az energia leadás mértéke alapján a munkafolyamatokat könnyű, közepes, ill. nehéz munka csoportjaiba sorolhatjuk.

Zajártalom

- Zajártalomról akkor beszélünk, ha a levegőben terjedő rezgések olyan hatást gyakorolnak a hallószervünkre, amelyek kellemetlen érzetet keltenek. A zaj elvonja a figyelmet, halláscsökkenést, tartós hatás esetén halláskárosodást okoz. A tartósan nagy zaj hatására idegrendszeri elváltozások következhetnek be.

Munkafolyamat pszichikai hatása

- A munka pszichikai hatása nem mérhető, számadatokkal nem fejezhető ki. A munkapszichológiai vizsgálatok azonban kideríthetik, hogy a különböző okok milyen következményeket válthatnak ki.
- Egyhangú (monoton) munka
- Tartós figyelmet igénylő munka
- Szellemi megterhelés

Munkafolyamat pszichikai hatása

- **Tartós figyelem igénye** az idegrendszert veszi igénybe, ennek következményeként az összpontosító képesség fokozatosan csökken. A munkafolyamatok változtatása, a munkaszünet, a testmozgás ebben az esetben is segítség lehet.

Munkafolyamat pszichikai hatása

- **A szellemi megterhelés** folytonossága a teljesítmények csökkenéséhez vezet. Ilyenkor a szellemi munkára fordított idő egyre növekszik, az elért eredmény viszont állandóan csökken. Bizonyított tény, hogy az aktív szellemi munka időtartama **3-4 óránál** több nem lehet. A koncentrációt fizikai terhelésekkel, rövid szünetekkel lehet éberén tartani. A szellemi munka utáni regenerálódást sporttal, más irányú tevékenységgel lehet elősegíteni.

Kérdés

**Mi alapján minősíthető a baleset
üzemi balesetnek?**

Válasz

- A baleset üzemiségének elbírálásánál figyelembe kell venni a baleset összes körülményét (hol, mikor történt, hogyan következett be a baleset, stb.), és ez alapján kell határozatot hozni a baleset üzemiségének elismeréséről, vagy elutasításáról.
- A baleset üzemiségének elbírálásánál kizárólag a baleset bekövetkeztének a helyszínét kell figyelembe venni.
- A baleset üzemiségének elbírálásánál kizárólag a balesetet szenvedett munkavállaló alkalmazási jogviszonyát kell vizsgálni.

Kérdés

**Mi minősül foglalkozási
megbetegedésnek?**

Válasz

- Azokat a megbetegedéseket tekintjük foglalkozási betegségeknek, amelyek a munkavégzéssel illetve a munkahellyel egyértelmű kapcsolatba hozhatók.
- Azokat a megbetegedéseket tekintjük foglalkozási betegségeknek, amelyek a munkavégzéssel illetve a munkahellyel feltehetően ok-okozati összefüggésbe hozhatók.
- Azokat a megbetegedéseket tekintjük foglalkozási betegségeknek, amelyek a munkavégzéssel illetve a munkahellyel egyértelmű ok-okozati összefüggésbe hozhatók.

END

Köszönöm a figyelmüket!